

Вшанування учасників АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання молоді (з досвіду виховної роботи)

У сучасних суспільно-політичних умовах, коли Україна ціною життя своїх Героїв, зусиллями українських військових, добровольців, волонтерів відстоює свободу і територіальну цілісність, пріоритетного значення набуває патріотичне виховання учнівської молоді.

Патріотичне виховання має наскрізно пронизувати весь навчально-виховний процес, органічно поєднувати всі напрямки виховання, базуватися на національній історії, знанні та відстоюванні своїх прав, виконанні конституційних і громадянських обов'язків, відповідальності за власне майбутнє, добробут та долю країни.

Патріотичне почуття за своєю природою - інтегральне, воно об'єднує в одне ціле всі сторони розвитку особистості. Воно формується поступово під впливом навколишнього середовища та інших виховних чинників. Бути патріотом - означає любити материнську мову, свій дім, батьків і всіх людей, природу рідного краю, звичаї, шанувати традиції народу, людську працю, прагнути не лише зберігати духовні скарби народу, а й примножувати їх. Саме ці проблеми і є визначальними у патріотичному вихованні. Патріотизм - це, образно кажучи, сплав почуття й думки, осягнення святині - Батьківщини - не тільки розумом, а й передусім серцем... Людина сильна своєю громадянськістю, своїми почуттями любові до рідної землі, до духовних надбань свого народу...

Патріотичне виховання є складовою загального виховного процесу підростаючого покоління, головною метою якого є набуття молодими громадянами соціального досвіду, формування високої патріотичної свідомості, почуття любові до України, успадкування духовних надбань

українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування особистісних рис громадянина.

Виходячи з цього, основна ідея національно-патріотичного виховання полягає у мотивації громадянської активності молодого покоління. Це стане запорукою небайдужості як сьогоденного, так і прийдешніх поколінь громадян до долі своєї країни. Найкращою мотивацією до суспільної праці є почуття гордості за свою державу, співпереживання за минуле, співпричетність до творення її сьогодення та майбуття. Саме тому патріотичне виховання молоді є найголовнішим пріоритетом молодіжної політики та важливою складовою національної безпеки України.

В основу системи національно-патріотичного виховання має бути покладено ідею розвитку української державності як консолідуючого чинника розвитку суспільства й нації в цілому. Важливу роль у просвітницькій діяльності посідає відновлення історичної пам'яті про тривалі державницькі традиції в Україні, формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей:

- повага до прав людини;
- толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, а також до регіональних та національно-мовних особливостей;
- верховенство права;
- рівність всіх перед законом;
- повага до національних символів;
- участь у громадсько-політичному житті держави;
- готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

Виховання патріотизму – важлива складова виховної діяльності кожного навчального закладу. Вже другий рік педагогічний колектив нашого навчального закладу визначає патріотичне виховання як один з пріоритетних напрямків виховної роботи в закладі. З цією метою окремо розроблено план заходів з патріотичного виховання учнів. Відповідно до цього плану

передбачено проведення тематичних виховних годин, уроків мужності, зустрічей з учасниками бойових дій в зоні АТО та волонтерами, лекцій, бесід про героїчні подвиги солдатів, які виступили на захист незалежності та територіальної цілісності України та вшанування осіб, що загинули в зоні проведення антитерористичної операції. Все це сприяє формуванню уявлень і понять про патріотичні вчинки та поведінку. Адже знання і переживання, враження про пережиті почуття, залишені в пам'яті образи людей, їхні вчинки і якості надовго залишаються в пам'яті учнів. Тож вшанування Героїв Небесної Сотні, воїнів-учасників АТО, зустрічі з волонтерами – це один із шляхів виховання підростаючого покоління в дусі відданості своїй Батьківщині, її народу.

Так, під враженнями після зустрічі з волонтером Тетяною Дорошенко, яка відбулася в закладі, члени учнівського самоврядування ліцею організували добродійну акцію по збору коштів «Допоможи солдату АТО». На зібрані кошти учні придбали цукерки, які передали воїнам-землякам в зону АТО з черговим вантажем волонтерів.

Для розвитку патріотичної свідомості учнів педагогічний колектив ліцею використовує різні форми і методи роботи. Так, наш заклад тісно співпрацює з питань патріотичного виховання з різними місцевими установами такими як краєзнавчий музей, районна бібліотека, районний будинок культури, школа мистецтв. Учні ліцею відвідують тематичні заходи, організовані до різних дат чи подій. Так, у минулому навчальному році юнаки III курсу були присутні на зустрічі з учасниками АТО, організованій працівниками районної дитячої бібліотеки. Серед учасників зустрічі виявилися і випускники нашого навчального закладу, що особливо схвилювало учнів.

Враховуючи безпрецедентний внесок у порятунок Українського народу та Української держави звитяжцями, яких український народ назвав Небесною Сотнею, воїнів, загиблих у ході антитерористичної операції на

сході України, значну роль у патріотичному вихованні відіграє вшанування пам'яті загиблих героїв. До річниці загибелі Небесної Сотні в січні 2015 р. групи учнів I курсу відвідали експозицію в районній бібліотеці, присвячену Героям Майдану, де була проведена віртуальна екскурсія «Сторінками подій на Майдані».

В лютому 2015 року в краєзнавчому музеї працювала виставка, присвячена подіям в зоні АТО. Викладач суспільних дисциплін Дейнека М. С. організувала відвідування цієї виставки з учнями II курсу.

З метою вшанування українських воїнів - учасників антитерористичної операції на Сході України, волонтерів та громадян, які зробили великий внесок у зміцнення обороноздатності України, виховання дітей та молоді в дусі поваги до України в квітні 2015 року в районному будинку культури було організовано захід «Повертайся, солдате, живим». На захід були запрошені демобілізовані учасники АТО міста та району. Всі учні нашого ліцею з керівниками груп відвідали цей захід. Хочеться звернути увагу на те, що поведінка учнів на таких заходах, зазвичай, досить витримана, що говорить про співпереживання та серйозне сприйняття подій у країні.

Головну ланку у вихованні патріотичних почуттів учнів займає ефективна організація позаурочної роботи у навчальному закладі. Адже виховний момент присутній на всіх етапах від початку підготовки до самого проведення заходу. Так, протягом 2014-2015 н. р. в нашому ліцеї проводилися: тематичний захід «Я розкажу вам про Україну», фотоконкурс «Україна — єдина, Україна в нас одна», виховні години тематики «Герої живуть поряд», урок психології «Патріотизм в Україні», святкова лінійка «Суверенна моя Україна», приурочена Дню Соборності українських земель, єдина вихована година «Живи моя держава, Україно», тематичний вечір в гуртожитку «Незабутній День Перемоги», лінійка «Ти прийшла, Перемого, слідами війни», презентація «Це твої, Україно, доньки і сини» та інші. Вже стало традицією організовувати екскурсії з учнями I курсу до визначних та

пам'ятних місць міста, зокрема меморіалу Слави, могил загиблих солдатів з покладанням квітів. При проведенні виховних заходів практикуємо використання державної символіки, наочної агітації патріотичного спрямування, використовуємо народні мотиви в оформленні приміщень, виставок, учнівських колон і т. д.

Саме активна діяльність, практична робота юнаків і дівчат найбільше сприяє формуванню особистого ставлення їх до подій, людей, фактів. Тому готуючи презентацію «Це твої, Україно, доньки і сини», за мету було поставлено не лише розказати про події, які відбуваються «десь» на Сході країни, донести до учнів слова подяки її захисникам. Згадані імена загиблих в АТО воїнів-земляків, випускників ліцею, які приймали участь в антитерористичній операції мали показати, що там є наші знайомі, близькі, або чийсь рідні, що це не чиясь війна і йде вона за незалежність нашої країни. Після цього вирішили розпочати пошукову роботу по збору інформації про випускників ліцею, які приймають чи приймали участь в АТО. Для початку ми розмістили оголошення на сайті ліцею, інколи, учні самі приходять і говорять, що хтось з наших випускників мобілізований, або демобілізований, приходять і самі колишні учні розповідають де їм довелося побувати.

Мабудь, краще сказати, що, на щастя, з нашого району в ході проведення АТО загинуло лише 2 воїни. Проте, з часом з'ясувалося, що один з них певний час був учнем нашого навчального закладу. Це сержант, водій 1-ї окремої танкової бригади ЗСУ, житель с. Іржавець Моїсеєнко Володимир Миколайович. Володимир був росіянином, мав статус сироти. Так склалися обставини, що він не закінчив повний курс навчання, але з нього вийшла гарна людина, добрий сім'янин, батько, а головне відданий син своєї Батьківщини, який віддав за неї найдорожче – своє життя. У вересні цього року відбулося відкриття на будівлі ліцею меморіальної дошки Моїсеєнку В. М. На відкритті були присутні його названий батько, дружина та малолітній

син. В кожній групі класні керівники провели виховні години, на яких знайомили учнів з біографією Володимира, його життям, бойовим шляхом.

З метою формування патріотичних почуттів, національних світоглядних позицій, ідей, поглядів і переконань, виховання готовності до захисту Батьківщини учні ліцею були залучені до участі в акції «Герої поряд з нами». В рамках акції учні відвідали см'ю загиблого бійця та поклали на його могилу квіти. А педагогічним колективом було організовано збір коштів, які передано адресно дружині та малолітньому сину Володимира Моїсеєнка.

Система національно-патріотичного виховання учнів дозволяє формувати у майбутніх громадян держави патріотичне мислення, патріотичну свідомість, розвивати інтелект особистості для активної участі в навчально-пізнавальній діяльності, виробляти активну громадянську позицію та реалізувати її в практичній діяльності.

Війна, яка триває зараз – це не жахливий сон, а страшний період нашої історії. Сьогодні молодь стає тією верствою населення, яка відчуває на собі найбільшу відповідальність за майбутнє. Ми говоримо про війну, про солдатів, які зараз боронять незалежність нашої держави для того, щоб життя продовжувалось, щоби світило сонце і сміялись українські діти на своїй рідній Україні!

Заступник директора з НВихР
Ледень Світлана Михайлівна